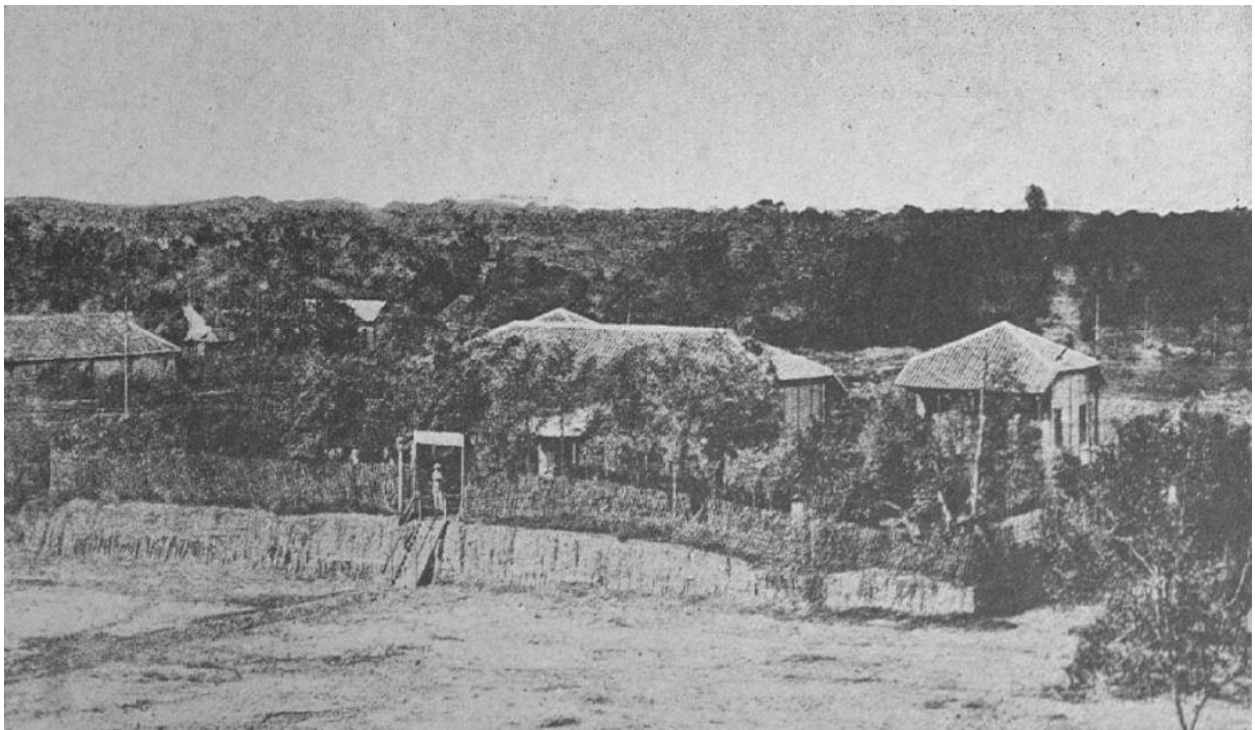

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Đường Giây Thép Nối Liên Biên-Hoà & Sài-Gòn, 1924** của đồng hương **Huỳnh H. Hiền** sưu tầm gửi về đóng góp trên diễn đàn Hội. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**

ĐƯỜNG GIÂY THÉP NỐI LIÊN BIÊN-HOÀ & SÀI-GÒN, 1862

Văn phòng điện tín đầu tiên được thiết lập tại Nam-Kỳ, giữa Sài-Gòn và Biên-Hoà, vào ngày 27 tháng 3 năm 1862, ba tháng sau khi chiếm được Biên-Hoà.

Đường dây điện tín đầu tiên này dài 28 km, nối liền Sài-Gòn với Biên-Hoà. Công việc thiết kế và khởi công gặp rất nhiều khó khăn, do điều kiện vật chất, kỹ thuật vào thời đó. Đường bộ bị chia cách bởi một con kênh cách Sài-Gòn 8 km và một nhánh sông ở Biên-Hoà. Để giải quyết vấn đề này, Pháp phải khổ công đặt đường dây cáp ngầm ở những chỗ cắt.

Người Pháp khánh thành đường giầy điện tín này ngày 27-3-1862. Vào lúc 18 giờ 30 phút ngày hôm ấy, hai bờ sông Đồng-Nai được nối liền, bức điện tín đầu tiên trong lịch sử ngành Viễn Thông Việt-Nam gửi đi từ Biên Hòa nhận được tại Sài Gòn sau 2 phút (Theo L. Malleret trong Tập San Hội Cổ-Học Đông-Dương Bulletin de la Société des Etudes Indochinoises – năm 1936).

Một viên chức ngành viễn thông lúc ấy là Lemire kể lại rằng: ông ta cùng một đồng nghiệp đã cầm bức điện báo đầu tiên đi gặp Phó Đô Đốc Bonard, lúc đó đang ngồi cùng Bộ Tham Mưu. Tất cả biểu lộ niềm vui mừng tốt độ. Phó Đô Đốc Bonard mời hai viên chức này ngồi vào bàn và nâng ly rượu chúc mừng: "Này các ông, tôi rất hài lòng về công tác của các ông. Tôi xin cạn ly rượu mừng sự thành công của Ngành Viễn Thông Nam-Kỳ, trong giai đoạn khởi đầu". Phó Đô Đốc Bonard vừa dứt lời, ông Trưởng Ban Tham Mưu De Laveyssièrè lên tiếng phụ họa: "Chính các ông là những người có vinh dự khánh thành đường dây điện tín đầu tiên ở Nam-Kỳ".

Huỳnh H. Hiền

*****

- Vào tháng 8/1861, theo yêu cầu của Đô Đốc Bonard, Thống Đốc ở Nam-Kỳ, Bộ Nội Vụ thuộc Chính Phủ Pháp đã gửi một đội

ngũ nhân viên gồm các ông Wattbled, đội trưởng; Hudot, đội phó; Moingeon, Poggi, de Saint-Martial, de Coincy, Lemire, Peyre, nhân viên và 4 giám sát viên, đến Sài-Gòn vào ngày 28 tháng 12, để xây dựng hệ thống đường điện tín ở Nam-Kỳ.

- Đường dây điện tín đầu tiên từ Sài-Gòn đến Biên-Hoà được xây dựng và được thực sự (22km) ngày 27/3/1862. Việc thiết lập điện tín đến Chợ-Lớn và Mỹ-Tho được làm sau đó trong một thời gian ngắn/ Ông Lemire là người khánh thành Phòng Điện Tín Chợ-Lớn.

- Theo như sách “Algeria và Thuộc Địa năm 1884”, các tuyến đầu tiên được quân đội đặt vào năm 1863 từ Sài-Gòn đến các đồn hành chính và pháo đài cũng như đến Phnom-Penh (Cam-Bốt) vào năm 1864. Cục điện tín thường hoạt động cùng với các bưu điện. Có 9 văn phòng vào năm 1863.

- Năm 1865, giá mỗi 20 từ khoảng 02 franc, cũng là lúc tuyến đầu tiên nối Sài-Gòn đến Mũi Saint Jacques (Vũng-Tàu).

- Đến năm 1871, có 19 văn phòng điện tín và hơn 1000 km đường dây. Cùng năm đó, Công Ty Điện Tín thiết lập đường giây ngầm xuyên biên từ Trung-Hoa nối kết Hồng-Kông với Singapore qua Sài-Gòn và từ đó đến Ấn-Độ.